

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2024 m. liepos 26 d. Nr. 21RE3-107 (AG3-96/24-2024)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Giedriaus Jakubėno (posėdžio pirmininkas ir pranešėjas), Vaidos Jokubauskaitės, Danutės Kulikauskienės, Ramintos Ramanauskienės ir Svetlanos Sinkevičienės, Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjų Y. X. ir X. X. skundą dėl atsakovės Vilniaus miesto savivaldybės administracijos sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjai Y. X. ir X. X. (toliau – Pareiškėjai) 2024 m. birželio 7 d. skundu „Dėl administracinio akto panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus“ prašo Komisijos „Vilniaus miesto savivaldybės administracijos architektūros skyriaus vedėjos A. P. 2024-06-07 sprendimu Nr. A63-36/24/3.2IE-PAS nustatytą savavališkos statybos (duomenys neskelbtini) € įmokos dydį neteisėtu. Pripažinti pareiškėjų teisę gauti statybą leidžiantį dokumentą Projekto A laidai, suteikiantį teisę statyti naują vienbutį gyvenamąjį namą (duomenys neskelbtini) sumokėjus Statybos įstatymo 1 priedo 12 punkte nustatytą 50% sumažinta įmoką, kuri atitinka (duomenys neskelbtini)€. Pripažinti teisę susigrąžinti 50% kuri atitinka (duomenys neskelbtini)€ kurią buvom priversti sumokėti“ (kalba netaisyta).

Skunde nurodoma, jog 2022 m. rudenį informacinėje sistemoje „Infostatyba“ (toliau – IS „Infostatyba“) Pareiškėjai deklaravo vieno buto gyvenamojo namo (duomenys neskelbtini), statybos pradžią ir pradėjo statybos darbus. Statybos metu paaiškėjo, kad statant padaryti ženklūs projekto pakeitimai, todėl paruošė projekto „A“ laidą, 2023 m. gruodžio 20 d. įkėlė į IS „Infostatyba“ (registracijos Nr. SRA-01-231220-07109) ir pateikė ją derinimui su prašymu išduoti naują statybą leidžiantį dokumentą.

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos (toliau – Administracija) Architektūros skyrius, tikrindamas pateiktus dokumentus, projektui nepritarė ir pateikė pastabą: „Vadovaujantis aktualiais žemėlapių duomenimis sklype galimai vykdoma savavališka statyba. Pastatas sklype pastatytas pagal teikiamo projekto, o ne pagal išduotų statybos leidimų sprendinius. Pateikite dokumentus, įrodančius esamo statinio statybos teisėtumą arba dokumentus, patvirtinančius įmokos už savavališkos statybos įteisinimą sumokėjimą“.

Administracija 2024 m. sausio 17 d. pareiškėjui Y. X. ir Statybų priežiūros departamentui išsiuntė raštą A51- /23(3.3.2.26E-) patikrinti statybos objektą ir jo būklę.

Teigia, jog pareiškėjas Y. X. telefonu kreipėsi į Statybos priežiūros departamentą, kurio pareigūnas paaiškino, kad Pareiškėjas nieko nelaukdamas kreiptųsi į ekspertus, kurie atliktų ekspertizę ir nustatytų įmokos už savavališkos statybos įteisinimą dydį. Gavęs ekspertizės aktą, apskaičiuotą pagal Lietuvos Respublikos statybų įstatymo (toliau – Statybų įstatymas) 1 priedo 2 p. ir 12 p., 2024 m. sausio 26 d. sumokėjo nustatyto dydžio įmoką ir 2024 m. vasario 1 d. IS „Infostatyba“ (registracijos Nr. SRA-01-240201-00615) ir visuose vėliau teikiamuose devyniuose

prašymuose išduoti statybą leidžiantį dokumentą Projekto A laidai nurodė, kad atliko savavališkos statybos darbus, dėl kurių nėra surašytas savavališkos statybos aktas, kartu su prašymais pateikė savavališkos statybos atliktų darbų statinio ekspertizės aktą Nr. 24-09 S ir dokumentą, patvirtinantį (*duomenys neskelbtini*) Eur įmokos už savavališkos statybos įteisinimą sumokėjimą.

Teigia, kad šios aplinkybės Administracijos yra pripažintos, nurodytos skundžiamame dokumente. Įmokos už savavališkos statybos įteisinimą dydžiui nustatyti buvo pritaikyta Statybos įstatymo 1 priedo 12 p. nuostata.

Administracijos Architektūros skyriaus architektas ir inžinierius 2024 m. balandžio 15 d. ir 2024 m. balandžio 17 d. projektui pritarė, Pareiškėjai įgijo teisėtą lūkestį gauti statybos leidimą, tačiau 2024 balandžio 24 d. pritarimai statinio projektui buvo atšaukti, prašymas išduoti statybos leidimą atmestas, parašyta nauja pastaba: „*Turi būti tikslinamas įmokos už savavališkos statybos įteisinimą dydis pagal Statybos įstatymo 1 priedo 2 dalį (redakcija, galiojanti nuo 2023-05-01). Jūsų atveju yra surašytas savavališkos statybos aktas SSA-00-240418-00025, todėl šiame priede nustatyta tvarka apskaičiuota įmoka nėra mažinama 50%. Statybos leidimo neišdavimo priežastyje nurodyta: „Gautas VTPSI pranešimas dėl surašyto savavališkos statybos akto“.*

Pareiškėjų teigimu, Statybos įstatymo 27 straipsnio 28 punktą nurodo, kad „Statybą leidžiančio dokumento išdavimo proceso metu iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo neteisėtai priimtus administracinius sprendimus administracine tvarka panaikina šiuos sprendimus priėmę subjektai“. Todėl 2024 m. gegužės 9 d. Pareiškėjai kreipėsi į Administraciją prašydami Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus (jo įgalioto savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo) 2024 m. balandžio 24 d. atsisakymą išduoti statybą leidžiantį dokumentą pripažinti neteisėtu, panaikinti ir Pareiškėjams išduoti statybą leidžiantį dokumentą, suteikiantį teisę sklype kad. Nr. (*duomenys neskelbtini*) statyti naują vienbutį gyvenamąjį namą (*duomenys neskelbtini*).

Teigiama, jog skunde Administracijai nurodė, kad Administracijos direktoriaus (jo įgalioto savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo) atsisakymas išduoti statybą leidžiantį dokumentą neteisėtas. Pareiškėjai nurodo tokius argumentus: Statybos įstatymo 1 priedo 12 dalis nustato, kad „Asmenims, prašyme išduoti statybą leidžiantį dokumentą nurodžiusiems, kad jie atliko savavališkos statybos darbus, dėl kurių prašymo išduoti statybą leidžiantį dokumentą pateikimo metu nėra surašytas savavališkos statybos aktas, šiame priede nustatyta tvarka apskaičiuota įmoka mažinama 50%“. Laikydami, kad 2024 m. sausio 26 d. sumokėta (*duomenys neskelbtini*) Eurų įmoka atitinka Statybos įstatymo 1 priedo 12 p. reikalavimus, 2024 m. vasario 1 d. pateikdami prašymą Nr. SRA-01-240201-00615 išduoti statybą leidžiantį dokumentą nurodė, kad atliko savavališkos statybos darbus, o Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos savavališkos statybos aktas surašytas 2024 m. balandžio 18 d.

2024 m. birželio 7 d. raštu Nr. A63-36/24 Administracija Pareiškėjų skundo netenkino, nes nei pirmą kartą 2023 m. lapkričio 28 d. teikdami prašymą Nr. SRA-01-231128-06649 IS „Infostatyba“ išduoti statybą leidžiantį dokumentą Projekto A laidai, nei vėliau 2023 m. gruodžio 20 d. ir 2023 m. gruodžio 28 d. teikiant prašymus Nr. SRA-01-231220-07109 ir SRA-01-231228-07219 išduoti statybą leidžiantį dokumentą Projekto A laidai Pareiškėjai nenurodė, kad atliko savavališkos statybos darbus, todėl nepasinaudojo Statybos įstatymo 27 straipsnio 19 dalyje nurodyta galimybe gauti statybą leidžiantį dokumentą atveju, kai nėra surašytas savavališkos statybos aktas.

Pareiškėjai mano, jog atsižvelgiant į tai, kad 2024 m. vasario 1 d. IS „Infostatyba“ teikdami prašymą Nr. SRA-01-240201-00615 ir visuose vėliau teikiamuose dokumentuose išduoti statybą leidžiantį dokumentą Projekto A laidai buvo nurodyta, kad atlikti savavališki statybos darbai, dėl kurių nėra surašytas savavališkos statybos aktas, kartu pateiktas savavališkos statybos atliktų darbų statinio ekspertizės aktas Nr. 24-09 S ir dokumentas, patvirtinantis įmokos už savavališkos statybos įteisinimą sumokėjimą. Administracija, netenkindama Pareiškėjų 2024 m. gegužės 9 d. skundo, nustatydama įmokos už savavališką statybą dydį pagal Statybos įstatymo 1 priedo 2 dalį - (*duomenys neskelbtini*) Eur sumą, pažeidė Pareiškėjų Statybos įstatymo 27 straipsnio 19 dalyje nurodytą teisę gauti statybą leidžiantį dokumentą atveju, kai nėra surašytas savavališkos statybos aktas, sumokėjus Statybos įstatymo 1 priedo 12 punkte nustatytą 50% sumažinta įmoką, kuri atitinka (*duomenys neskelbtini*) Eur sumą.

2024 m. liepos 17 d. Atsisakymu nuo reikalavimo dalies rašytiniu paaiškinimu (b. l. 48-49) Pareiškėjai, atsižvelgiant į tai, jog Administracija Pareiškėjams 2024 m. liepos 10 d. išdavė statybą leidžiantį dokumentą Nr.LSNS-01-240710-00417, atsisako reikalavimo pripažinti Pareiškėjų teisę gauti statybą leidžiantį dokumentą projekto A laidai, suteikiantį teisę statyti naują vienbutį gyvenamąjį namą (*duomenys neskelbtini*). Pareiškėjai taip pat teigia, jog nesutinka su Administracijos atsiliepimo teiginiu, jog „*pirmą kartą Pareiškėjai prašymą pateikė 2023 m. lapkričio 28 d. Atkreiptinas dėmesys, kad 2023 m. lapkričio 28 d. prašyme nurodyta, kad Pareiškėjai nepageidauja pasinaudoti galimybe įteisinti savavališką statybą ir tai buvo nurodyta kituose prašymuose (2023 m. gruodžio 20 d., 2023 m. gruodžio 28 d., 2024 m. vasario 1 d.)*“. Pareiškėjų teigimu, projektas buvo teikiamas derinimui po to, kai paaiškėjo, jog padarytiems pakeitimams reikalingas naujas statybos leidimas. 2023 m. lapkričio 28 d. ir gruodžio 20 d. prašymas yra „pirminis“ ir turi būti traktuotinas kaip tas pats, nes tikrinimo procedūra atliekama 2 etapais – pirmame etape tikrinama projekto sudėtis, o antrame jo turinys. Administracijos pastaba su prielaida, kad prašoma pritarti savavališkai statybai buvo pateikta po „Pirminio“ prašymo gruodžio 20 d. pateikimo.

Pareiškėjai taip pat nesutinka su atsiliepimo 28 punktu, kuriame nurodoma, jog „vadovaujantis Statybos įstatymo 1 priedo 12 punktą yra taikomas tik tuo atveju, jeigu asmuo atliko savavališkos statybos darbus, dėl kurių prašymo išduoti statybą leidžiantį dokumentą pateikimo metu (Pareiškėjų atveju 2024 m. balandžio 9 d.) nėra surašytas savavališkos statybos aktas, šiame priede nustatyta tvarka apskaičiuota įmoka mažinama 50 procentų. O 29 punkte teigiama, kad savavališkos statybos aktą gavo projekto nagrinėjimo metu (2024 m. balandžio 18 d.).

Atsakovė atsiliepimu nesutinka su Pareiškėjo skundu ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime (b. l. 25-29) Administracija nurodo, jog gavusi statytojų, t. y. Pareiškėjų, prašymą per IS „Infostatyba“, nustatė, kad gautas prašymas išduoti statybą leidžiantį dokumentą reg. Nr. SRA-01-231228-07219 „Vieno buto gyvenamojo namo (6.1) (*duomenys neskelbtini*) statybos projektui“ laida A (toliau – Projektas), statytojas – Y. X. ir X. X. Patikrinus informaciją pagal anksčiau išduotą statybos leidimą Reg. Nr. LSNS-01-180323-00433 (toliau – SLD) ir viešai prieinamame portale <https://erdvinis.vilnius.lt/> nustatė, kad pastatas galimai savavališkai statomas ne pagal išduotą SLD, nesutampa pastato vieta sklype, forma, plotas. Tai reiškia, kad Pareiškėjai prašymuose nenurodė savavališkos statybos fakto, o tai nustatė Administracija prašymo vertinimo metu.

Pažymi, kad pirmą kartą Pareiškėjai prašymą pateikė 2023 m. lapkričio 28 d., ir atkreipia dėmesį, kad 2023 m. lapkričio 28 d. prašyme nurodyta, jog Pareiškėjai nepageidauja pasinaudoti galimybe įteisinti savavališką statybą, ir tai buvo nurodyta kituose prašymuose (2023 m. gruodžio 20 d., 2023 m. gruodžio 28 d., 2024 m. vasario 1 d.). Todėl vertina, kad Pareiškėjai teikdami prašymą, slėpė savavališkos statybos faktą, nors tai jiems buvo puikiai žinoma. Dėl savavališkos statybos įteisinimo galimybės Pareiškėjai prašymuose nepasisakė.

Teigia, jog Statybos įstatymo 27 straipsnio 18 dalyje ir STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ (toliau – Reglamentas) 13.9 papunktyje nurodyta, kad savivaldybės administracijos įgaliotas valstybės tarnautojas patikrina, ar nėra aplinkybių, kad prašymą išduoti statybą leidžiantį dokumentą pateikęs asmuo siekia gauti statybą leidžiantį dokumentą, įteisinantį jau atliktus savavališkus statybos darbus, dėl kurių nėra surašytas savavališkos statybos aktas ir tai nenurodyta prašyme. Laikoma, kad tokie požymiai yra, kai yra duomenų (su prašymu išduoti leidimą pateiktoje dokumentacijoje, viešai prieinamuose žemėlapiuose, ortofotografijose, vietovių fotografijose („Street View“), Lietuvos erdvinės informacijos portale, Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros informacinėje sistemoje, TPS „Vartai“ ar iš gautų skundų), kad statinys ar jo dalys, kurių statybai prašoma išduoti statybą leidžiantį dokumentą, galimai jau yra pastatyti.

Pažymi, kad Pareiškėjai 2023 m. gruodžio 20 d., 2023 m. gruodžio 28 d., 2024 m. vasario 1 d. prašymuose taip pat nenurodė aplinkybių, susijusių su savavališka statyba ir jos įteisinimu. O Administracija 2024 m. sausio 17 d. teisės aktų nustatyta tvarka raštu kreipėsi į Valstybinę teritorijų

planavimo ir statybos inspekciją (toliau – VTPSI) su prašymu įvertinti aplinkybes, susijusias su savavališkos statybos faktu.

VTPSI 2024 m. balandžio 18 d. surašė savavališkos statybos aktą, kuriame konstatavo, kad Pareiškėjų vykdomos statybos atitinka savavališkos statybos požymius ir surašė privalomuosius nurodymus. Administracijos žiniomis, minėti savavališkos statybos aktas bei privalomasis nurodymas nebuvo apskūsti. Administracija atitinkamai privalėjo įvertinti šią aplinkybę išduodant statybą leidžiantį dokumentą.

Atsiliepime cituojamos Statybos įstatymo 27 straipsnio 18, 19 dalys.

Administracija mano, kad, atsižvelgiant į tai, jog VTPSI surašytas savavališkos statybos aktas SSA-00-240418-00025 ir duoti privalomieji nurodymai nevykdyti jokių statinio ar jo dalies statybos darbų bei privalomieji nurodymai per 6 mėnesius iki 2024 m. spalio 18 d. savo lėšomis pašalinti savavališkos statybos padarinius adresu (*duomenys neskelbtini*), neturėjo pagrindo tenkinti Pareiškėjų skunde nurodyto prašymo ir taikyti Statybos įstatymo 1 priedo 12 punkto nuostatą.

Atsakovės teigimu, Administracija raštu taip pat pagrindė savavališkos statybos įmokos paskaičiavimą ir pabrėžia, kad Statybos įstatymo 1 priedo 12 punktas yra taikomas tik tuo atveju, jeigu asmuo atliko savavališkos statybos darbus, dėl kurių prašymo išduoti statybą leidžiantį dokumentą pateikimo metu nėra surašytas savavališkos statybos aktas, šiame priede nustatyta tvarka apskaičiuota įmoka mažinama 50 procentų.

Pažymi, kad Pareiškėjai yra atsakingi už dokumentų teikimą ir jų turinį teikiant prašymą dėl statybą leidžiančio dokumento gavimo. Pareiškėjams buvo teiktos pastabos, įskaitant ir pastabos, jog jie nenurodo, kad yra šalinama savavališka statyba. Laikytina, kad taip Pareiškėjai patys prisidėjo prie situacijos, kad statybą leidžiančio dokumento išdavimas užsitęsė.

Nesutinka su Pareiškėjais ir teigia, jog nors Pareiškėjai nurodo, kad Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Architektūros skyriaus architektas ir inžinierius 2024 m. balandžio 15 d. ir 2024 m. balandžio 17 d. projektui pritarė, tačiau šią aplinkybę pagrindžiančių įrodymų nepateikė.

Administracijos manymu, priimtas pagrįstas, teisės aktais motyvuotas raštas, todėl nėra nei teisinio, nei faktinio pagrindo jo naikinimui.

Atkreipia dėmesį, kad Pareiškėjai prašo ne tik panaikinti Administracijos raštą, bet ir pripažinti jų teisę gauti statybą leidžiantį dokumentą sumokėjus Statybos įstatymo 1 priedo 12 punkte sumažintą 50 procentų įmoką bei teisę susigrąžinti 50 proc. įmokos. Visų pirma, Administracija pažymi, kad Pareiškėjai sumokėjo pilną savavališkos statybos įmoką, kuri atitinka (*duomenys neskelbtini*) Eur. Pažymėtina, kad visgi Pareiškėjai sumokėjo pilną įmoką, tad laikytina, kad jie pripažino pilnos įmokos mokėjimo pareigą.

Skundas atmestinas, dalyje byla nutrauktina.

Ginčas byloje kilo dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos (minėta, Administracija) 2024 m. birželio 7 d. rašto Nr. A63-36/24(3.2.1E-PAS) „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Architektūros skyriaus tarnautojų reikalavimo teisėtumo“ (toliau – Raštas, b. l. 3-5), kuriuo netenkintas Pareiškėjų prašymas išduoti statybą leidžiantį dokumentą, teisėtumo.

Byloje nustatyta, jog Pareiškėjai 2022 m. rudenį (tiksliai data nėra žinoma) IS „Infostatyba“ deklaravo vieno buto gyvenamojo namo (*duomenys neskelbtini*), statybos pradžią ir pradėjo statybos darbus. Kaip teigia patys Pareiškėjai, statybos metu paaiškėjo, kad statant padaryti ženklūs projekto pakeitimai, todėl paruošė projekto „A“ laidą, 2023 m. gruodžio 20 d. įkėlė į IS „Infostatyba“ (registracijos Nr. SRA-01-231220-07109) ir pateikė derinimui su prašymu išduoti naują statybą leidžiantį dokumentą.

Administracija, projektui nepritarė ir pateikė pastabą: „Vadovaujantis aktualiais žemėlapių duomenimis sklype galimai vykdoma savavališka statyba. Pastatas sklype pastatytas pagal teikiamo projekto, o ne pagal išduotų statybos leidimų sprendinius. Pateikite dokumentus įrodančius esamų statinio statybos teisėtumą arba dokumentus, patvirtinančius įmokos už savavališkos statybos įteisinimą, sumokėjimą“.

Atsakovė atsiliepiame nurodo, jog Pareiškėjai pirmą kartą prašymą pateikė 2023 m. lapkričio 28 d. ir atkreipia dėmesį, kad šiame prašyme nurodyta, jog Pareiškėjai nepageidauja pasinaudoti galimybe įteisinti savavališką statybą, tai buvo nurodyta ir kituose prašymuose (2023 m. gruodžio 20 d., 2023 m. gruodžio 28 d., 2024 m. vasario 1 d.).

Pareiškėjai nesutinka su tokiu atsakovės vertinimu ir teigia, jog Projektas buvo teikiamas derinimui po to, kai paaiškėjo, jog padarytiems pakeitimams reikalingas naujas statybos leidimas. 2023 m. lapkričio 28 d. ir gruodžio 20 d. teiktas prašymas yra „pirminis“ ir turi būti traktuotinas kaip tas pats, nes tikrinimo procedūra atliekama 2 etapais – pirmame etape tikrinama projekto sudėtis, o antrame – jo turinys. Administracijos pastaba su prielaida, kad prašoma pritarti savavališkai statybai, buvo pateikta po „pirminio“ gruodžio 20 d. prašymo pateikimo.

Administracija 2024 m. sausio 17 d. pareiškėjui Y. X. ir VTPSI išsiuntė raštą A51-/23(3.3.2.26E-ARC) patikrinti Pareiškėjų statybos objektą ir jo būklę (b. l. 47-50).

VTPSI pareiškėjui Y. X. 2024 m. balandžio 18 d. surašė Savavališkos statybos aktą Nr. SSA-00-240418-00025 (b. l. 14-16), Privalomąjį nurodymą pašalinti savavališkos statybos padarinius (b. l. 11-13) ir Privalomąjį nurodymą nevykdyti jokių statinio ar jo dalies statybos darbų (b. l. 16-17).

Iš į bylą pateiktų Pareiškėjų prašymų išduoti leidimą matyti, jog tiek 2023 m. gruodžio 20 d. pirminiame prašyme (b. l. 41-43), tiek 2023 m. gruodžio 28 d. pakartotiniame prašyme (b. l. 44-46) Pareiškėjai išreiškė valią nesinaudoti galimybe įteisinti savavališką statybą prašymo formoje nurodydami „Ne“. Tačiau, ar 2024 d. vasario 1 d. prašyme Pareiškėjai išreiškė tokią pat valią, nėra aišku, nes į bylą šio prašymo kopija nepateikta.

Pareiškėjai tvirtina, jog teikdami 2024 d. vasario 1d. prašymą Nr. SRA-01-240201-00615 išduoti statybą leidžiantį dokumentą nurodė, jog atliko savavališkus statybos darbus, tačiau Administracija tvirtina priešingai – ir šiame prašyme nebuvo nurodyta, kad atlikti savavališkos statybos darbai.

Minėta, jog 2024 m. liepos 17 d. Atsisakymu nuo reikalavimo dalies rašytiniu paaiškinimu (b. l. 48-49) Pareiškėjai, atsižvelgiant į tai, jog Administracija Pareiškėjams 2024 m. liepos 10 d. išdavė statybą leidžiantį dokumentą Nr. LSNS-01-240710-00417, atsisakė skundo reikalavimo pripažinti Pareiškėjų teisę gauti statybą leidžiantį dokumentą projekto A laidai, suteikiantį teisę statyti naują vienbutį gyvenamąjį namą (*duomenys neskelbtini*), todėl šis reikalavimas byloje nenagrinėjamas ir šioje dalyje byla nutraukta.

Taigi, šioje byloje liko spręstinas Pareiškėjų reikalavimas dėl teisės į Statybos įstatymo 1 priedo 12 punkte nustatytą 50 procentų sumažintą įmoką už savavališkos statybos įteisinimą.

Ginčui nagrinėti aktualūs Statybos įstatymas, Reglamentas.

Statybos įstatymo (suvestinė redakcija nuo 2023-11-01 iki 2023-12-31) 27 straipsnio 18 dalyje nustatyta, jog savivaldybės meras ar jo įgaliotas išduoti statybą leidžiantį dokumentą savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas, nagrinėdamas prašymą dėl statybą leidžiančio dokumento išdavimo, privalo statybos techniniame reglamente nustatyta tvarka patikrinti, ar nėra požymių, kad prašymą pateikęs asmuo siekia gauti statybą leidžiantį dokumentą, įteisinantį jau atliktus savavališkus statybos darbus, dėl kurių nėra surašytas savavališkos statybos aktas. Nustatęs tokius požymius, jis privalo sustabdyti statybą leidžiančio dokumento išdavimo procedūras ir informuoti apie tai Valstybinę teritorijų planavimo ir statybos inspekciją prie Aplinkos ministerijos ir prašymą pateikusį asmenį. Gavusi šioje dalyje nurodytą informaciją, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos per 20 darbo dienų nuo statybą leidžiančio dokumento išdavimo procedūros sustabdymo atlieka gautos informacijos patikrinimą ir apie patikrinimo rezultatus informuoja informaciją pateikusį asmenį. Statybą leidžiančio dokumento išdavimo procedūros atnaujinamos praėjus 20 darbo dienų nuo jų sustabdymo arba anksčiau, kai yra gaunamas atsakymas iš Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos. Jeigu iš Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos gaunama informacija apie surašytą savavališkos statybos aktą ir yra nustatoma, kad nėra pateiktas dokumentas, patvirtinantis nurodytos įmokos už savavališkos statybos įteisinimą šio įstatymo 1 priede, sumokėjimą, ir dokumentai, pagrindžiantys šios įmokos apskaičiavimo dydį, statybą leidžiantis dokumentas neišduodamas.

To paties straipsnio 19 dalyje nustatyta, kad, jeigu asmuo, siekiantis gauti statybą leidžiantį dokumentą, prašyme ar su prašymu pateiktuose dokumentuose nurodo, kad atliko savavališkus statybos darbus, dėl kurių nėra surašytas savavališkos statybos aktas, statybą leidžiančio dokumento išdavimo procedūros nestabdomas ir, asmeniui sumokėjus įmoką už savavališkos statybos įteisinimą, atliekamos šiame straipsnyje nustatyta tvarka. Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos apie tokį prašymą informuojama per 3 darbo dienas nuo jo gavimo.

Ginčui aktuali ir Statybos įstatymo 1 priedo 12 punkto nuostata, kurioje nustatyta, kad asmenims, prašyme išduoti statybą leidžiantį dokumentą nurodžiusiems, kad jie atliko savavališkos statybos darbus, dėl kurių prašymo išduoti statybą leidžiantį dokumentą pateikimo metu nėra surašytas savavališkos statybos aktas, šiame priede nustatyta tvarka apskaičiuota įmoka mažinama 50 procentų.

Taigi, tam, kad įmoka už savavališkų statybų darbų įteisinimą būtų mažinama 50 proc., reikalingos dvi sąlygos: asmuo prašyme išduoti statybą leidžiantį dokumentą turi nurodyti, kad jis atliko savavališkos statybos darbus; tokio prašymo pateikimo metu neturi būti surašytas savavališkos statybos aktas.

Minėta, jog pareiškėjui Y. X. savavališkos statybos aktas buvo surašytas 2024 m. balandžio 18 d. Prašymus Administracijai Pareiškėjai teikė 2023 m. gruodžio 20 d., 2023 m. gruodžio 28 d., 2024 m. vasario 1 d. taip pat teikta ir daugiau prašymų (b. l. 51-53). Kaip teigia Pareiškėjai, 2024 m. gegužės 9 d. skunde Administracijai „*buvo taisomas grafinis ir tekstinis projekto turinys, klaidingai pateiktos ir nesuprastos pastabos, neteisingai (ne ten arba ne taip, kaip reikia) pateikti priedai, buvo neįsigilinta į pateiktų dokumentų turinį, vėl ir vėl reikalaujama sutikimų, kurie jau buvo pateikti. Visa tai suprantama, tiesiog aiškinimasis su nuasmenintais savivaldybės derintojais užtruko tikrai ilgai*“.

Pareiškėjų tvirtinimu, kartu su 2024 m. vasario 1 d. prašymu Administracijai buvo pateiktas 2024 m. sausio 22 d. Savavališkos statybos atliktų darbų statinio ekspertizės aktas Nr. 24-09 S (b. l. 6-7) ir 2024 m. sausio 26 d. dokumentas, patvirtinantis įmokos už savavališkos statybos įteisinimą sumokėjimą (b. l. 9).

Taigi, iš į bylą pateiktų duomenų nėra aišku, ar Pareiškėjai 2024 m. vasario 1 d. teikė informaciją apie tai, jog buvo atlikti savavališkos statybos darbai, ar ne. Ginčo šalių pozicija yra prieštaringa.

Vertinat tai, jog Pareiškėjų iniciatyva buvo parengtas 2024 m. sausio 22 d. Savavališkos statybos atliktų darbų statinio ekspertizės aktas Nr. 24-09 S (b. l. 6-7) ir 2024 m. sausio 26 d. sumokėta įmoka už savavališkos statybos įteisinimą sumokėjimą bei šie dokumentai pateikti Administracijai, labiau tikėtina, jog Pareiškėjai 2024 m. vasario 1 d. prašyme Administracijai nurodė, jog buvo atlikti savavališkos statybos darbai, ką ir tvirtina Pareiškėjai. Be to, pagal Statybos įstatymo 27 straipsnio 19 dalį asmuo, siekiantis gauti statybą leidžiantį dokumentą, prašyme ar su prašymu pateiktuose dokumentuose nurodo, kad atliko savavališkus statybos darbus, dėl kurių nėra surašytas savavališkos statybos aktas. Taigi ne vien prašyme išduoti statybą leidžiantį dokumentą galima nurodyti informaciją apie atliktus savavališkos statybos darbus, tačiau ir kituose pridedamuose dokumentuose.

Komisija, vertindama aukščiau aptartas faktines aplinkybes, sprendžia, jog Administracijai Pareiškėjai 2024 m. vasario 1 d. pateikė duomenis apie atliktus savavališkos statybos darbus, ir Administracijai tapo žinoma tokia informacija.

Tačiau lieka neatsakytas klausimas, ar Pareiškėjai, pateikę informaciją apie atliktus savavališkos statybos darbus 2024 m. vasario 1 d., atitiko Statybos įstatymo 27 straipsnio 19 dalies ir 1 priedo 12 punkto sąlygą prašymo išduoti statybą leidžiantį dokumentą pateikimo metu nurodyti, kad jie atliko savavališkos statybos darbus, nes, minėta, jog 2023 m. gruodžio 20 d., 2023 m. gruodžio 28 d. prašymuose Pareiškėjai nurodė, jog nesiekia pasinaudoti galimybe įteisinti savavališkos statybos darbus, t. y. neatskleidė visų faktinių aplinkybių prašymo išduoti statybą leidžiantį dokumentą proceso pradžioje. Šiuo atveju teikiant reikalingą informaciją apie savavališkos statybos darbus ne priminio kreipimosi metu, o praėjus pakankamai ilgam laikui tarpui nuo pirminio prašymo teikimo dienos, reikalavimas elgtis atidžiai ir sąžiningai buvo pažeistas. Nors Pareiškėjai ir tvirtina, jog informacija apie savavališkos statybos darbus Administracijai buvo teikiama, tačiau tai patvirtinančių įrodymų į bylą nepateikė. Priešingai, minėta, jog byloje yra Pareiškėjų 2023 m.

gruodžio 20 d. (b. l. 41-43), 2023 m. gruodžio 28 d. (b. l. 44-46) teiktų prašymų kopijos, iš kurių matyti, kad prašymuose aiškiai išreikšta Pareiškėjų valia, jog jie nesiekia pasinaudoti galimybe įteisinti savavališkas statybas.

Taigi, įvertinus aukščiau išdėstytas aplinkybes, Komisija sprendžia, jog Pareiškėjai neįgijo teisės į Statybos įstatymo 1 priedo 12 punkte nustatytą galimybę 50 procentų sumažinti įmoką už savavališkos statybos įteisinimą. Šioje dalyje Pareiškėjų skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 2 dalies 3 punktu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjų Y. X. ir X. X. skundą dalyje dėl reikalavimo gauti statybą leidžiantį dokumentą nutraukti Pareiškėjams atsisakius reikalavimo.

Skundą dalyje dėl teisės į Statybos įstatymo 1 priedo 12 punkte nustatytą 50 procentų sumažintą įmoką už savavališkos statybos įteisinimą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys gali skųsti Regionų administraciniam teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Giedrius Jakubėnas

Komisijos narės

Vaida Jokubauskaitė

Danutė Kulikauskienė

Raminta Ramanauskienė

Svetlana Sinkevičienė